

PROSEDYRE VED RUSMIDDELTESTING I URIN TIL SANKSJONÆRE FORMÅL - ULLEVÅL

Generelt

Med sanksjonære prøver menes prøver hvor positivt analysesvar alene kan føre til alvorlige sanksjoner eller tap av tilbud og/eller rettigheter. Rettssikkerhetsmessige hensyn tilsier at slike prøver alltid skal tas i tråd med rettstoksikologiske prinsipper. Dette innebærer korrekt håndtering av prøven i alle ledd fra prøvetaking til endelig svarrapport.

Helsedirektoratet har utarbeidet prosedyrer for rusmiddeltesting (IS-2231). Prosedyrene beskriver kvalitetskrav til faglig forsvarlig rusmiddeltesting. De angir hvilke forholdsregler som bør eller skal følges ved prøvetaking, forsendelse, analyse, fortolkning og iverksetting av tiltak på grunnlag av analyseresultater. Ved rekvirering av rusmiddelprøver er rekvirenter, prøvetakere og laboratorier forpliktet til å sette seg inn i disse prosedyrene. (<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/prosedyrer-for-rusmiddeltesting>)

Prøvetaking

Det skal tydelig fremgå av rekvisisjonen at prøven er sanksjonær. På rekvisisjonen fra Avdeling for farmakologi ved Ullevål sykehus kan man krysse av for dette. Prøvegivers bruk av medikamenter de siste 30 dager før prøvetakingen bør påføres rekvisisjonen.

Det skal ved sanksjonære prøver tas en urinprøve som fordeles på *minst to prøverør* (delprøver). Ved analyse av etylglukuronid bør det sendes tre delprøver, da et evt. positivt screeningresultat medfører videresending av en delprøve til et annet laboratorium for bekreftelse. Alle delprøver skal merkes og forsegles. Det er derfor viktig at det ved sanksjonære prøver benyttes standardrør som kan forsegles (urin monovette med forseglingskork, se baksiden).

Laboratoriet på Ullevål vil alltid utføre bekreftelsesanalyse med spesifikk metodikk ved positiv screeninganalyse dersom rekvirenten har krysset av for sanksjonær prøve.

Transport av prøven

Ved innsending av prøver til sanksjonære formål skal det brukes egen konvolutt merket «Sanksjonær prøve». Konvoluttene har påtrykt adresse og kan sendes i posten eller leveres ved Enhet for farmakologiske analyser, Ullevål mellom kl. 0730 og kl. 1500 mandag til fredag. Bruk av disse konvoluttene er viktig for å sikre at prøvesikringskjeden blir ivaretatt ved ankomst til laboratoriet.

Adresse ved levering av prøven:

Enhet for farmakologiske analyser, Ullevål, Kirkeveien 166, Oslo
Bygg 6 (Midtblokken), inngang 6B, 5. etg, rom 0605034

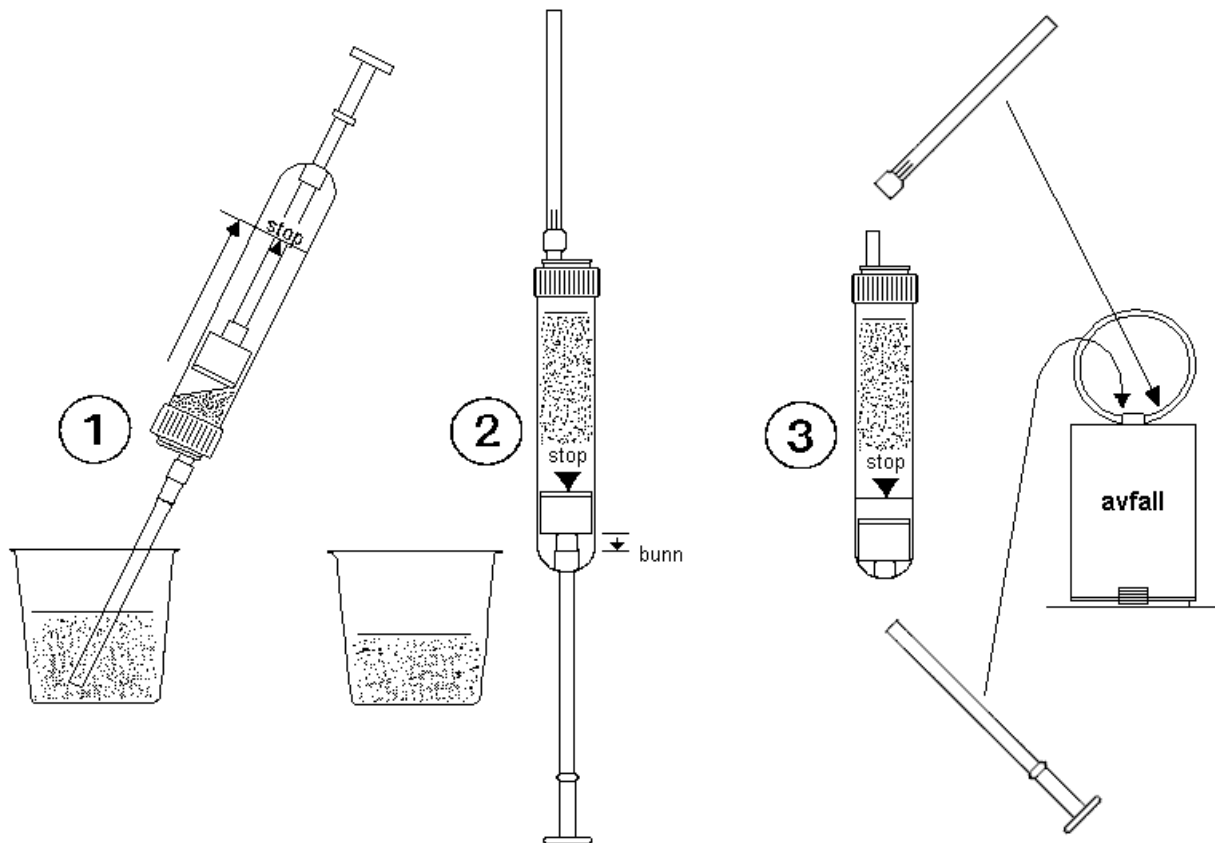
Bestilling av rekvisisjon og prøvetakingsutstyr

Rekvisisjonsskjemaer og prøverør (urin monovette med forseglingskork) bestilles fra:
Emballasjetjenesten, Oslo universitetssykehus, Ullevål, tlf. 22 11 92 98.

Konvolutt merket «Sanksjonær prøve» bestilles fra:
Enhet for farmakologiske analyser, Ullevål (tlf. 22 11 94 64/farm@ous-hf.no).

Ved spørsmål, ta kontakt med oss på telefon 22 11 94 64 eller 48 01 62 74.

Bruksanvisning ved bruk av Sarstedt forseglet urinmonovette

1. Ta av den lille gule toppen. Sett gul plastkanyle på sprøyten, stikk kanylen ned i urinprøven og trekk stempel opp til underkant av etikett.
2. Hold sprøyten i vertikal posisjon med kanylen pekende oppover. Trekk deretter stempelet helt til bunn slik at kanylespissen tømmes. Trekk helt ned selv om urinmonovetten ikke blir helt full.
3. Ta av kanylen og sett på den lille gule toppen. Brekk deretter av stempelstangen helt inne ved sprøyten. Kast kanyle og stempelstang.
4. Sett på forseglingskorken.

NB! Press (ikke skru) ned over "kragen" på urinmonovetten til du hører et lite klikk.

5. Merk urinmonovetten på langs med korrekt strekkodeetikett fra rekvisisjonskjemaet.